

Péče o dítě s kožním onemocněním:

DERMATOLOGIE

VENEROLOGIE

Mgr. Marcela Křiváková, Ph.D.

Příznaky onemocnění kůže:

a) Kožní změny:

- EXANTÉM
- ERYTÉM
- CYANÓZA
- EDÉM
- MACERACE
- CICATRIX
- SKLEROTIZACE

Příznaky onemocnění kůže:

b) Celkové změny:

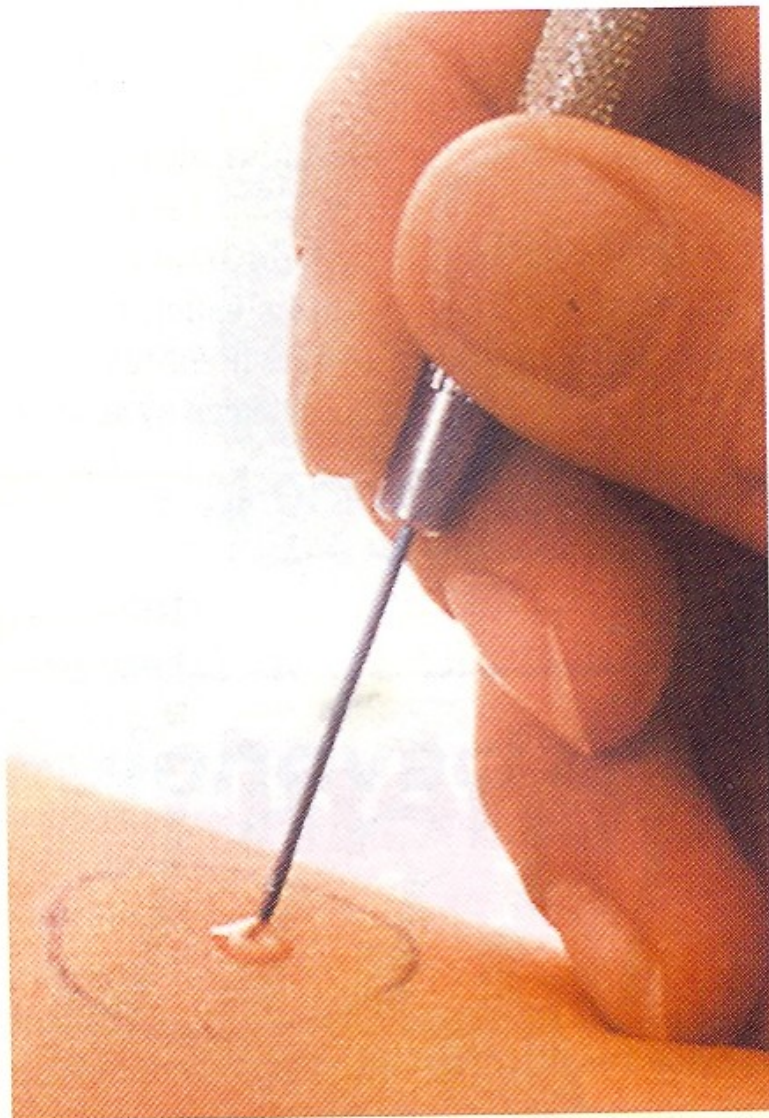
Zvýšení TT, svědění, bolest, alopecie,

c) Psychické změny:

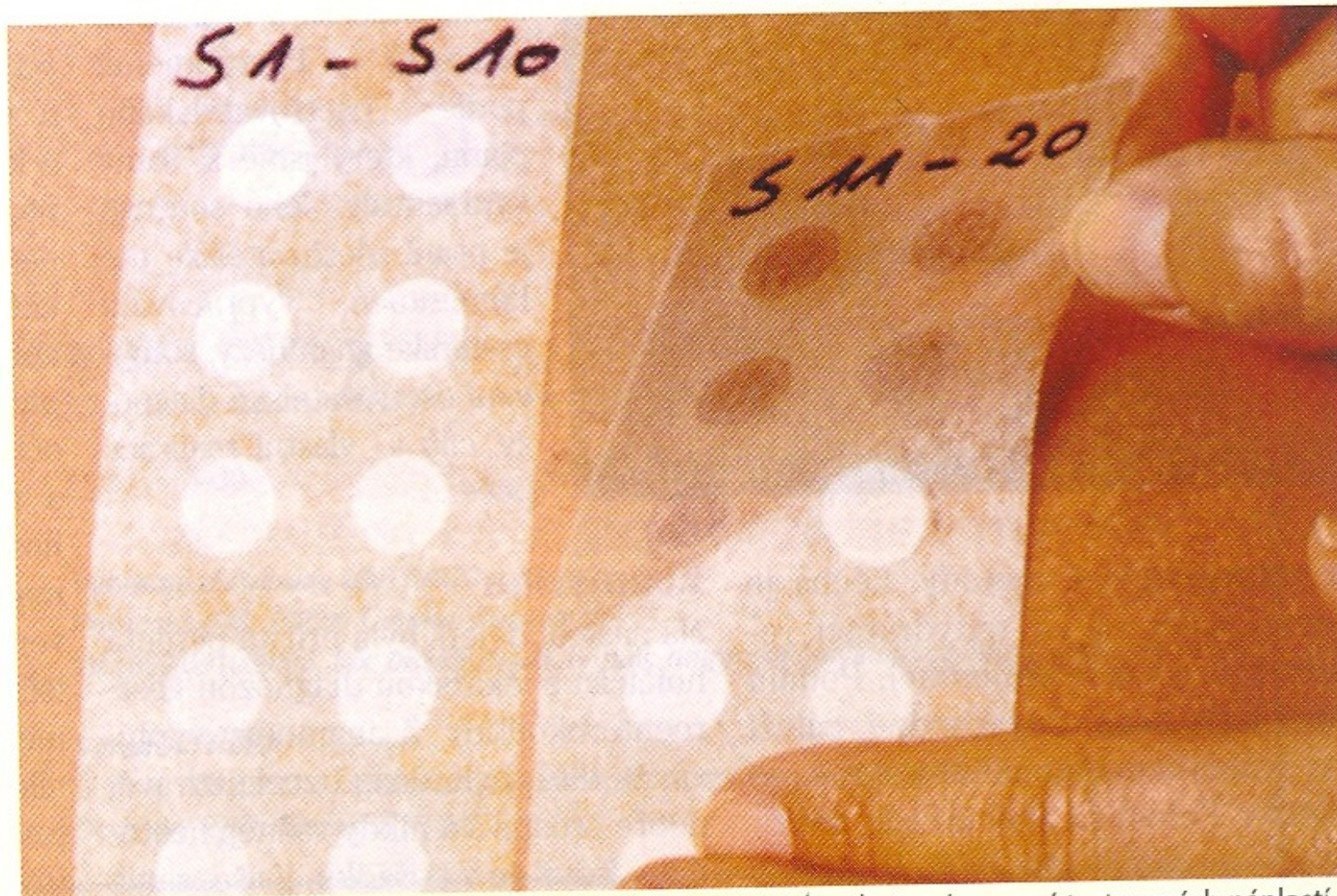
Pocity ošklivosti, méněcennosti, odporu, studu, hanby, soc. izolace, uzavřenost, změna zájmů

Vyšetřovací metody:

- Fyzikální vyšetření
- Stěry z rány, kultivace, citlivost
- Cytologické a histologické vyšetření
- Odběry krve
- MOP
- Kožní testy

Levý obrázek: prick test. Pravý obrázek: pozitivní kožní testy (prick testy a scratch test) na různé roztoky obsahující alergeny při alergii na latex

Epikutánní test: Nanášení testovaných substancí pomocí testovaných náplastí

Terapie:

- a) Zevní terapie
- b) Fyzikální terapie
- c) Celková terapie
- d) Chirurgická terapie
- e) Eliminace negativních vlivů

a) Zevní terapie:

- Koupele – očistné, léčebné
- Obklady
- Léčebné roztoky
- Zásypy
- Tekuté pudry
- Masti, pasty, krémy
- Pěny, sprej, šampony, mýdla

Ilustrační foto Ladislav Myslivec

b) Fyzikální terapie:

- Chladem – kryoterapie
- Teplem
- Zářením
- Mechanoterapie
- Diatermokoagulace
- Laser

Sprejování

Kožní defekty na DK před sprejováním

Stav DK po ukončení sprejovací kúry

Léčba laserem:

Naevus flammeus před začátkem léčby a po jejím ukončení

c) Celková terapie:

- ATB, antimykotika, antiflogestika, antihistaminika, sedativa, desenzibilizace, kortikoidy, vitamíny, enzymoterapie, analgetika...

Biologické potřeby nemocného:

- Bolest, tělesná nepohoda
- Hygienická péče (zvýšení, dle spec.chorob)
- Vyprazdňování (zrychlit – detoxifikace)
- Výživa (zvýšený příjem tekutin)
- Spánek (zhoršený), odpočinek (netrpělivost)
- Pohyblivost (podporovat)

Účinky slunečního záření na kůži:

Nežádoucí účinky –

ČASNÉ A POZDNÍ NÁSLEDKY

- Spálená kůže
- Nepravidelné pigmentace
- Stárnutí kůže
- Dermatózy (fotodermatózy)
- Rakovina kůže

UV záření:

UVC (180 – 280 nm):

Vysoká energie, toxické účinky, poškozuje DNA, zachycen ozonovou vrstvou

UVB (280 – 320 nm):

asi 2%, proniká do škáry, zarudnutí (solární erytém do 24. hod), má také karcinogenní složku, časná pigmentzace

UV záření:

UVA (320 – 400 nm):

- 98% veškerého UV záření, proniká hlouběji do kůže, stimuluje časnou a hlavně pozdní melanogenezi,
- Vznik MELANOMU
- Uvolňuje volné radikály > poškozuje DNA a lipidy maligní zvrát buněk
- Předčasné stárnutí kůže

Včasná ochrana pokožky:

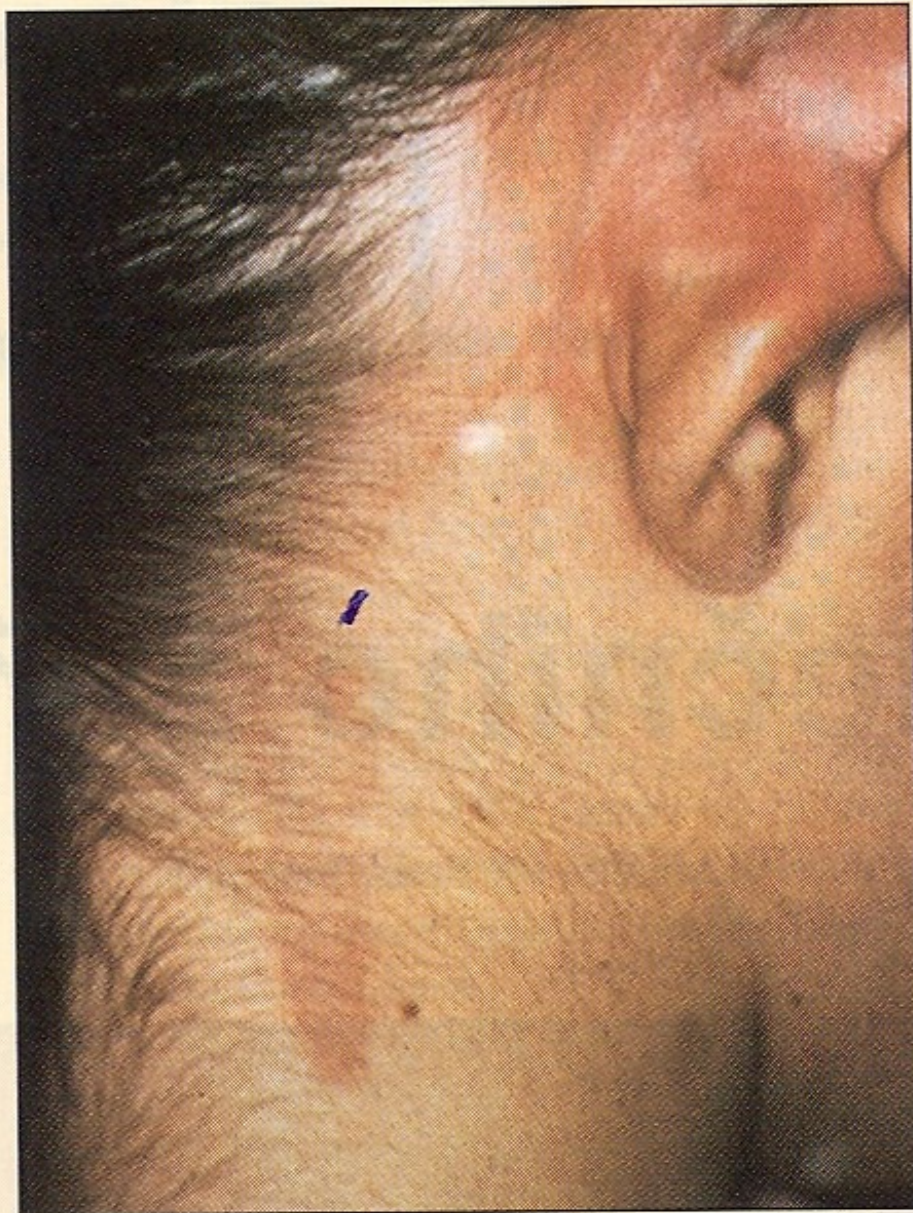
- Bariérový systém epidermis
- Fototypy:
  - I. **Vždy se spálí, nikdy nepigmentuje**
  - II. **Vždy se spálí občas pigmentuje**
  - III. **Občas se popálí, vždy pigmentuje**
  - IV. **Nikdy se nepopálí, vždy pigmentuje**
  - V. **Jižní rasy (arabové)**
  - VI. **Černoši**
- Intenzita záření a doba expozice

Včasná ochrana pokožky:

- Nadmořská výška, zeměpisná šířka, roční období, denní doba, vlhkost vzduchu, předcházející opálení, léky, parfémy
- Potravinové složky (umělá sladidla)
- Choroby (herpes simplex, DM, choroby vaziva)

Rady:

- Neopalovat se mezi 11 – 15 hod.
- Oči brýle s UV filtrem
- Pokrývka hlavy
- Lehký oděv
- Nepoužívat kosmetiku obsahující éterické oleje
- Nepoužívat léky s fotosenzitivním účinkem
- Ochrana s UV filtry (krémy...)
- Děti !!!
- Těhotenství !!

Fotoreakce po natření kolínskou

VYBRANÉ kožní onemocnění:

Nádorové onemocnění kůže:

- Vychází z **kterékoliv části kůže**
- **Včasné** rozpoznání
- **Rizikové faktory**: sluneční záření, karcinogenní látky, chronické dráždění, genetika, imunologie
- **Výskyt**:
primární nádory, sekundární nádory,
prekancerózy
(benigní x maligní)

Nezhoubné nádory:

Z pokožky – stařecké bradavice

Ze škáry – fibromy, lipomy, hemangiomy

Z nervových buněk – neurofibrom,

Z pigmentových buněk – pigmentové névy

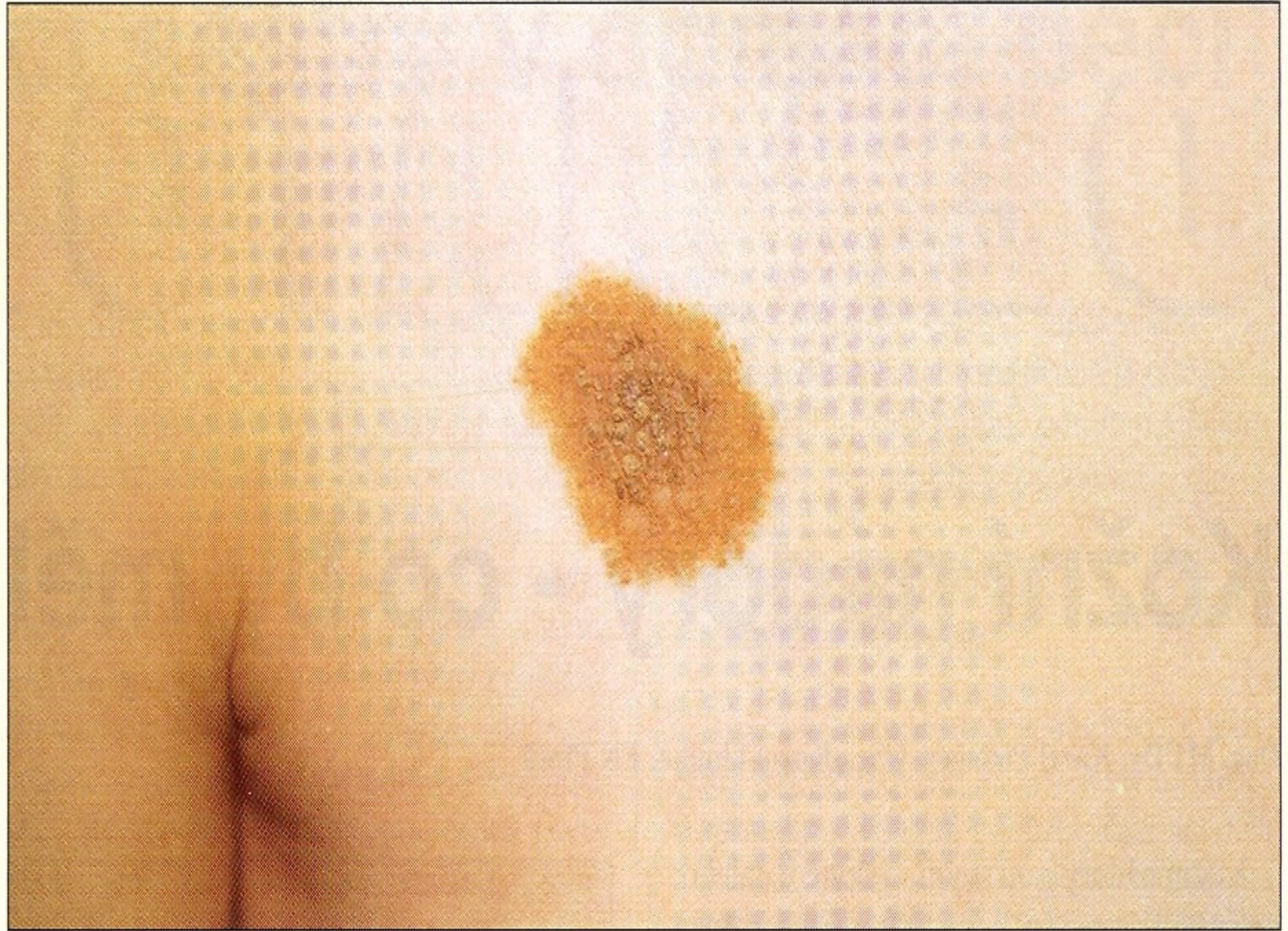

Nezhoubné nádory:

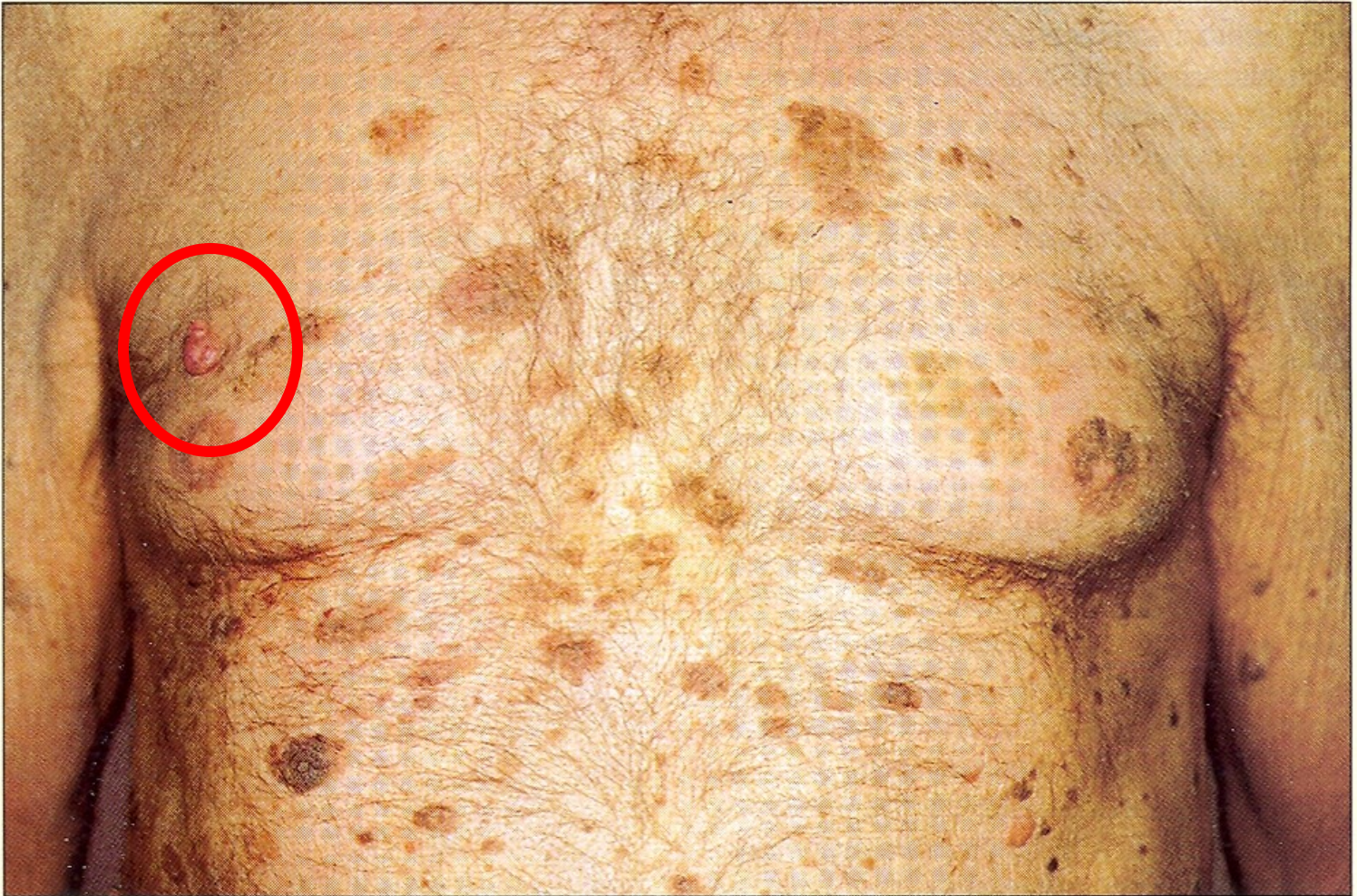
Hemangiom na obličejí

Nezhoubné nádory:

Kongenitální melanocytový névus na hrudníku u 12leté pacientky

Nezhoubné nádory:

Množství seborrhoických keratóz na hrudníku. Na pravém prsu je bazaliom.

Nezhoubné nádory:

Zhoubné nádory:

Z pokožky – bazaliom, spinaliom

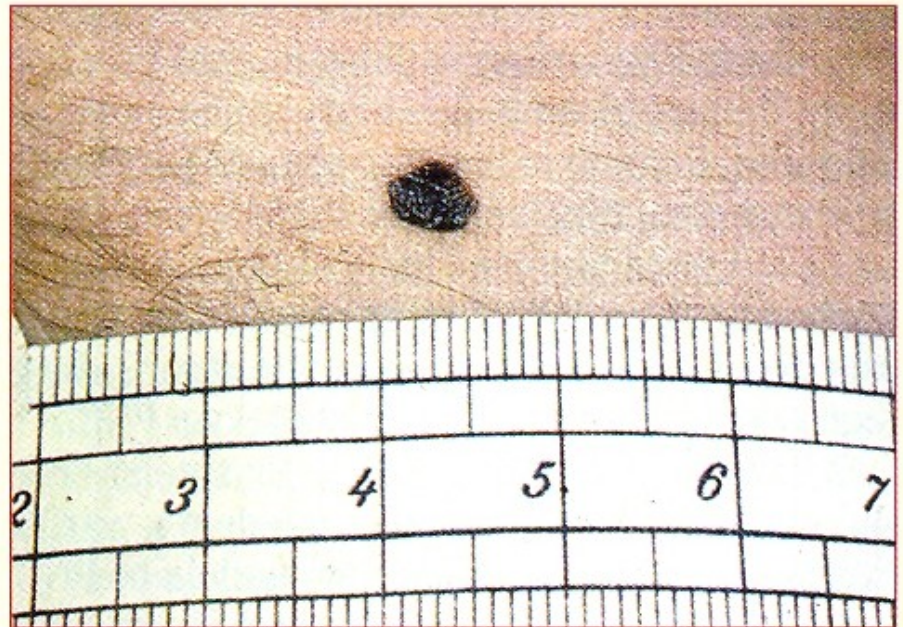
Z mezenchymu – sarkom (Kaposiho sarkom)

Z kožních adnex – karcinom

Neuroektodermální tkáň – melanom

(melanoblastom)

Zhoubné
nádory:

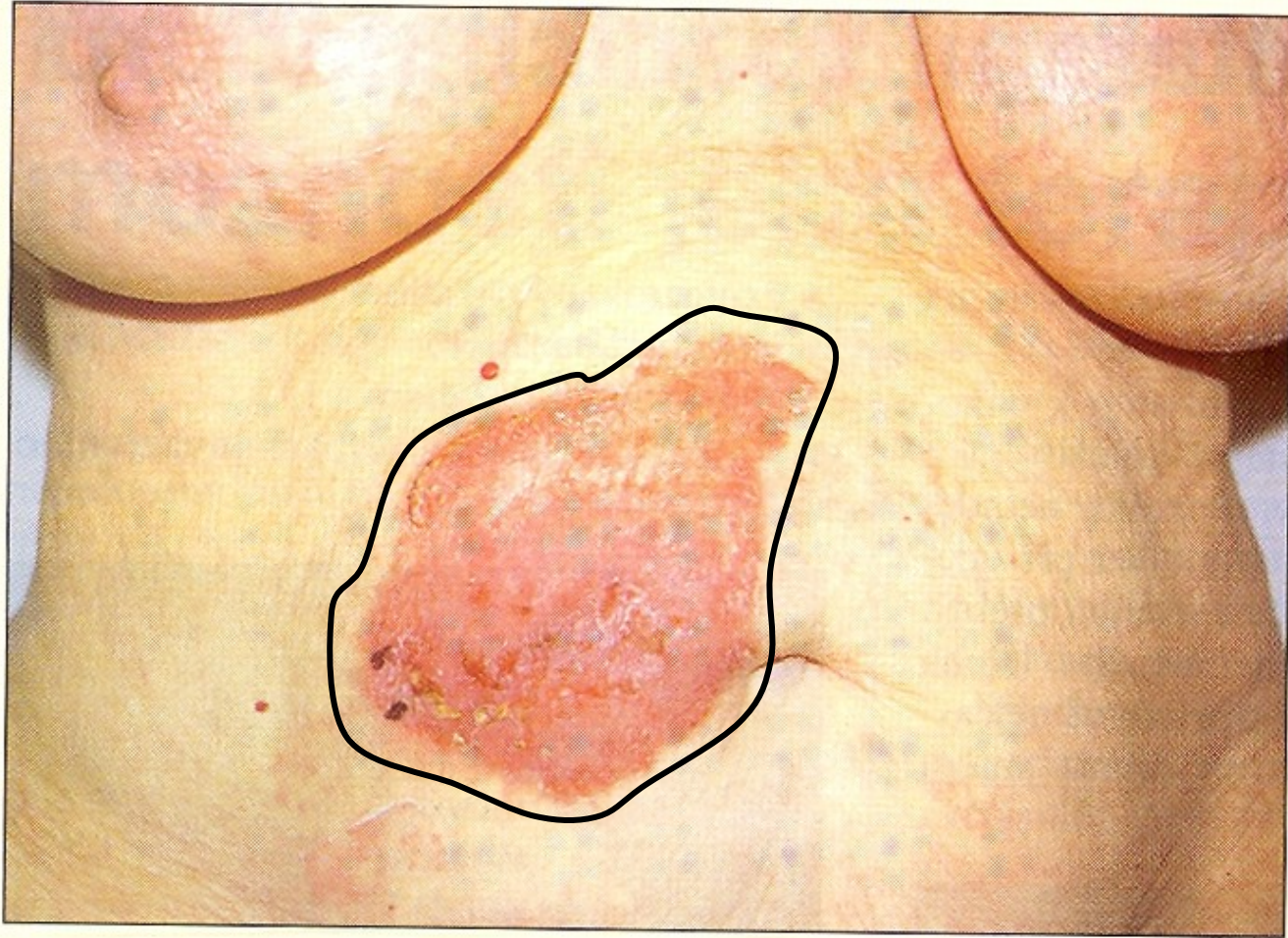
melanoblastom

Zhoubné nádory:

Typický bazaliom na obličejí

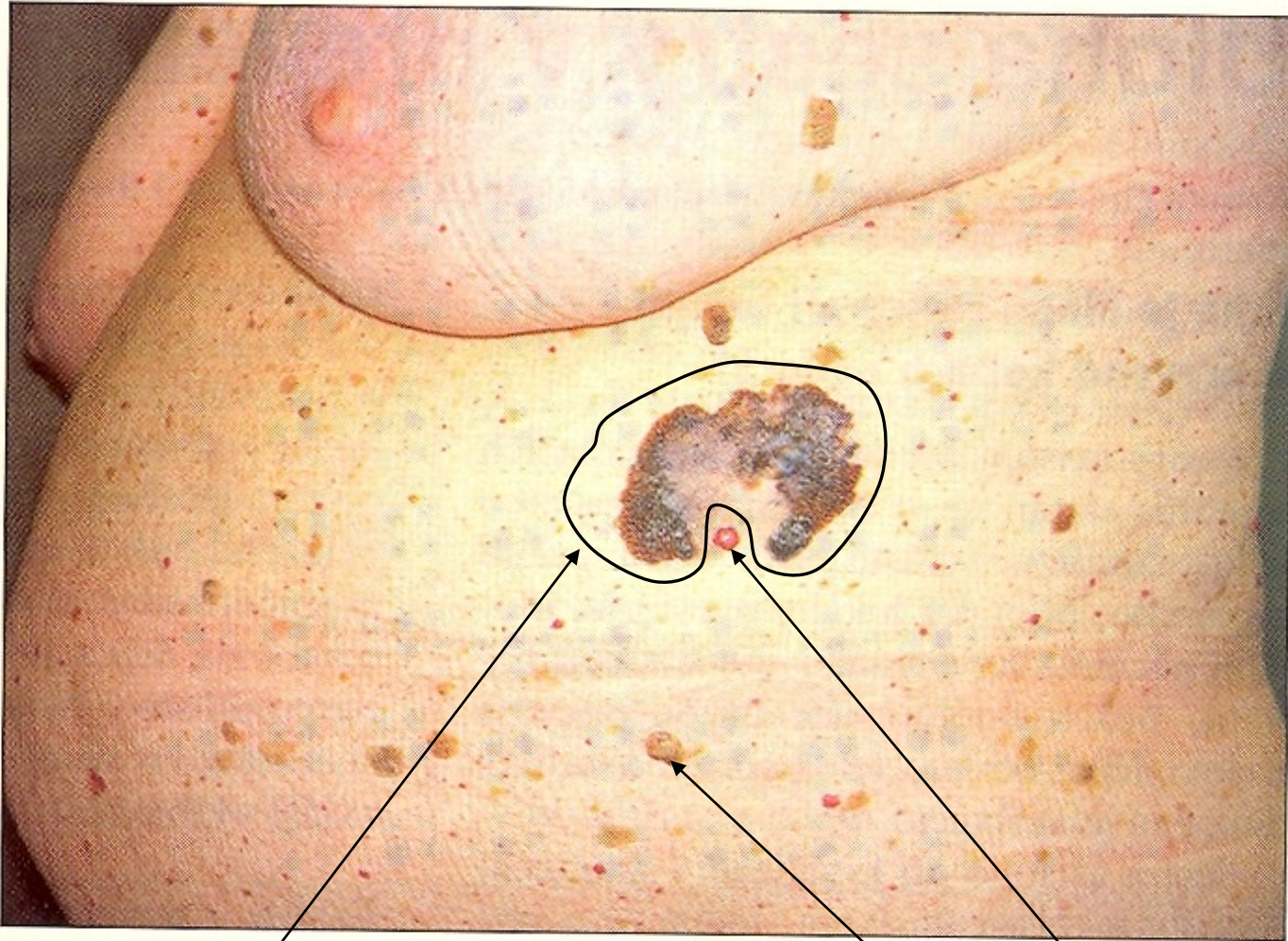
Zhoubné nádory:

Velký povrchový bazaliom na břiše

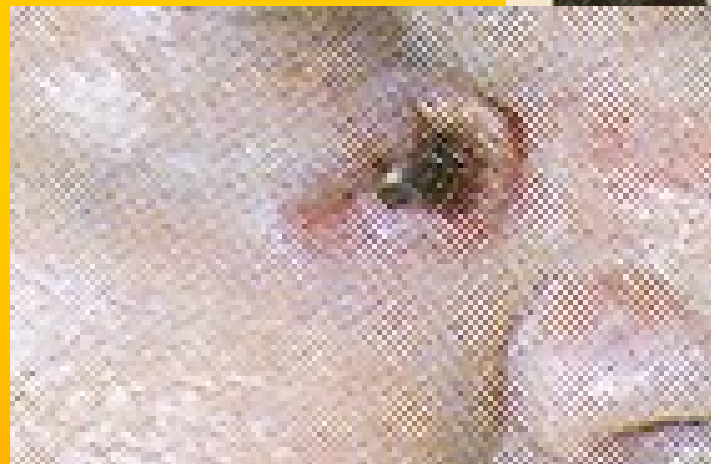

Zhoubné nádory:

Maligní melanom s množstvím seborrhoických keratóz a angiomů

Zhoubné nádory:

Carcinoma basocellulare

Melanom:

Klinické příznaky:

- Změny pigmentace
- Změny tvaru a velikosti
- Krvácení
- Okrsková depigmentace
- Svědění

Vznik: 30 – 50 let

Délka trvání onem: od 6 měsíců – několik let

Metastázy: do uzlin, vnitřních orgánů

Samovyšetřování kůže !!!

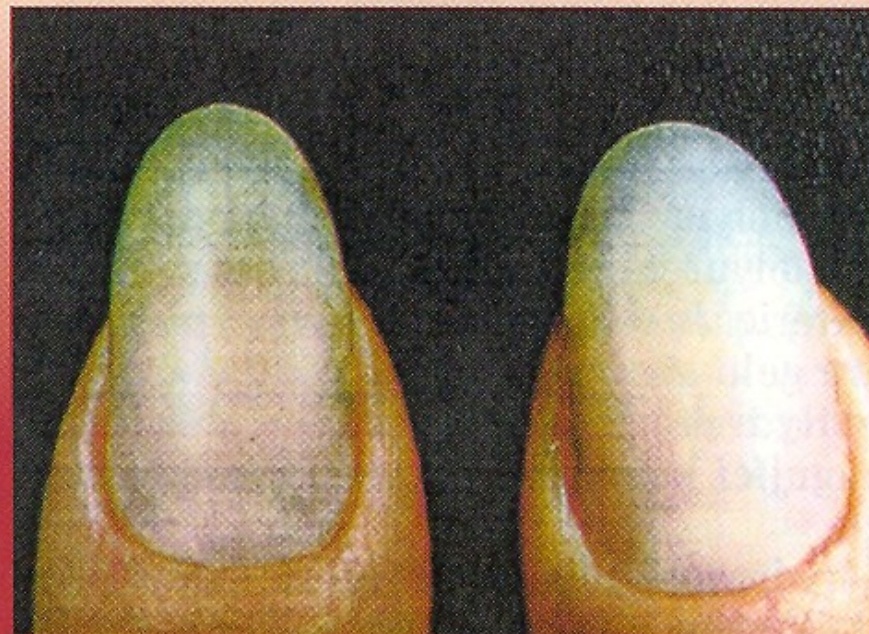
Plísňová onemocnění kůže: DERMATOMYKÓZY

- Přenáší se na člověka z domácích zvířat, jiné nemocné osoby, společným užíváním předmětů
- Postihuje vlasy, nehty, kůži, chlupy
  - a) **nohy a ruky** – koupelny, bazény, sauny, neprodyšná obuv, celodenní obuv,
  - b) **vousy, vlasy** – vypadávají v chuchvalcích, vytváří ostrůvky

Onychomykózy:

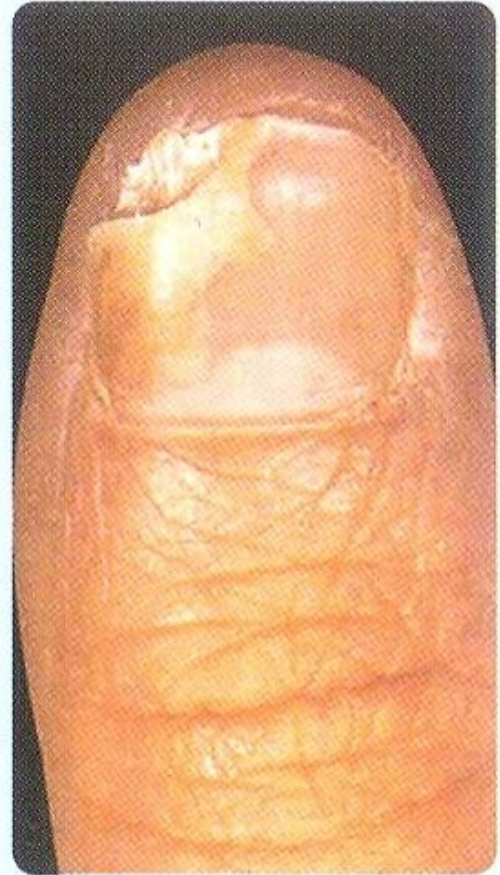

Před léčbou

Po léčbě

Onychomykózy:

Kandidózy:

- Kvasinkové onemocnění
- Kůže, dutina ústní, pochvy, třísla...
- **Podmínky:** teplo, vlhko, změna pH, cukrovka, AIDS, podávání ATB,
- **Léčba:** základní onemocnění, Fungicidin, genciánová violet', Cenesten ung.,

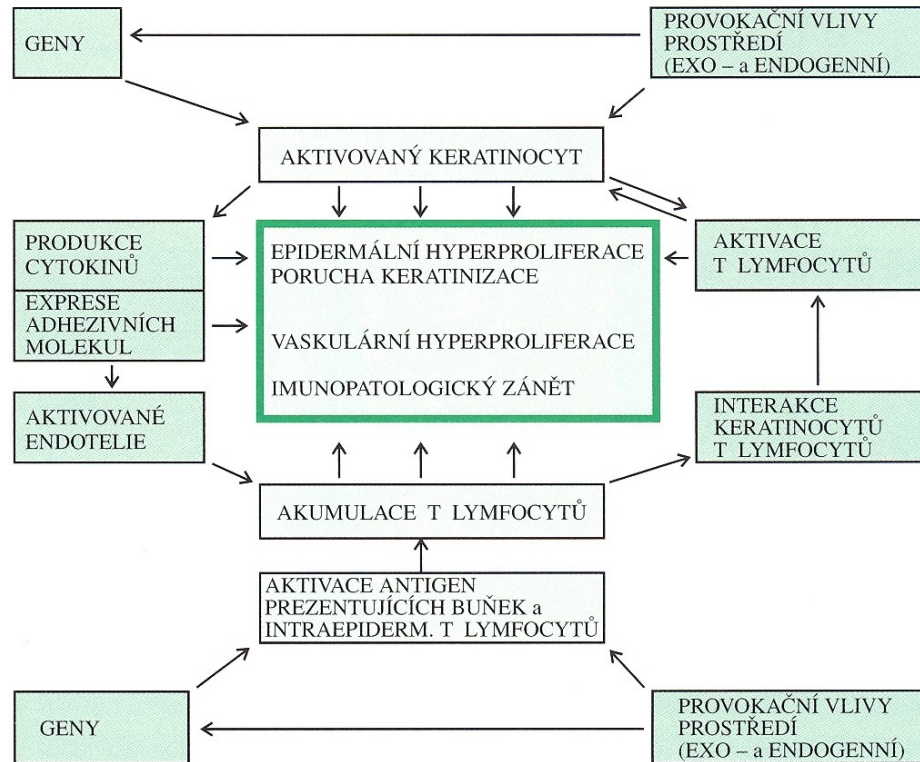
Kožní kandidóza v třísle se satelitními projevy v okolí

Lupenka – psoriáza:

- 1 – 2% v populaci, dědičná dispozice,
- **Projevy:** ploché papuly červené barvy, lesklé šupinky, výsev na predilekčních místech (lokty, kolena, kříže),
- **Léčba:** dlouhodobá, remise a relapsy, aplikace UV záření, výživa, stres, životospráva, hygienická pravidla
kortikoidy

ETIOPANOGENEZE PSORIÁZY

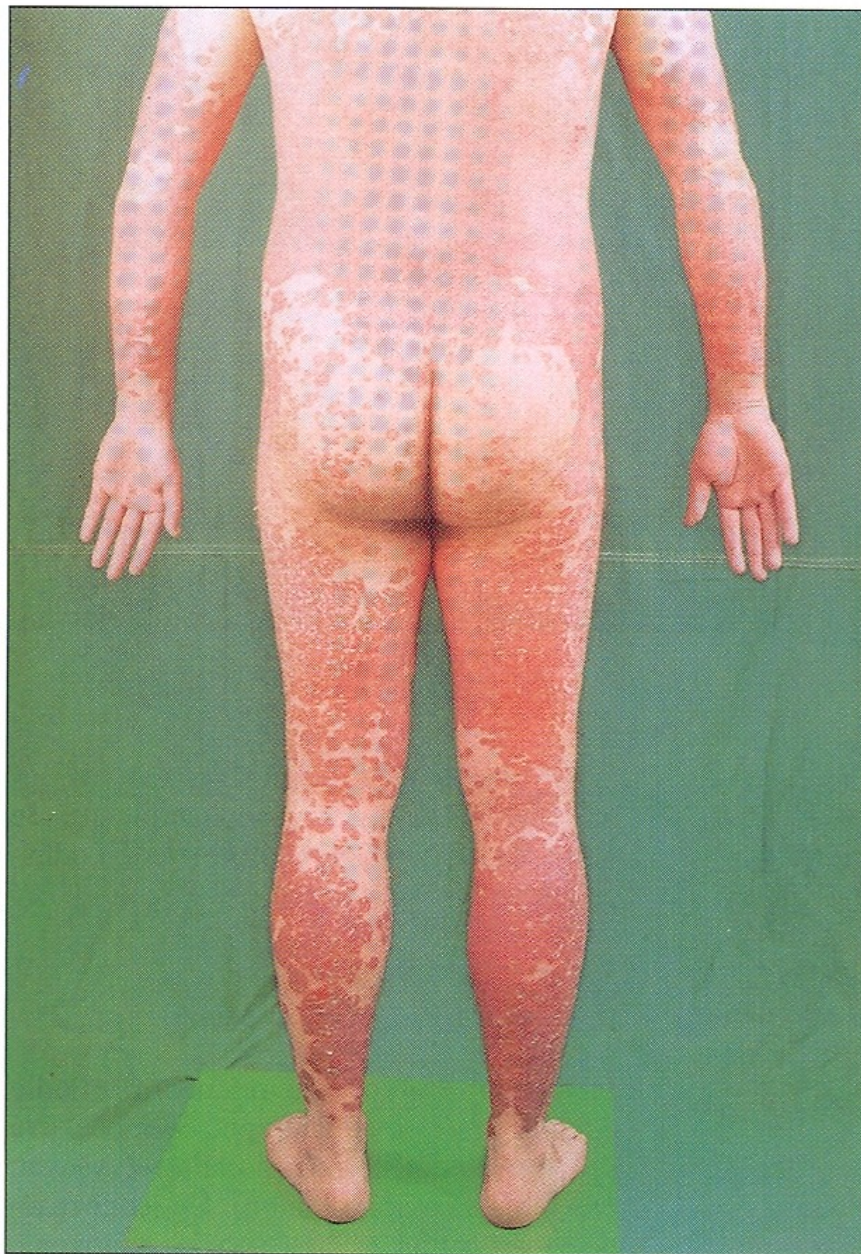

LÉČBA PSORIÁZY – POŘADÍ VOLBY A KOMBINACE

LOKÁLNÍ	+ FOTOTERAPIE	+ CELKOVÁ
ANALOGA VITAMÍNU D3	UVB 311 nm	ACITRETIN
KORTIKOIDY	PUVA	CYKLOSPORIN
CIGNOLIN	SUP	METOTREXÁT
DEHTY	UVA/UVB	SULFASALAZIN

Lupénka

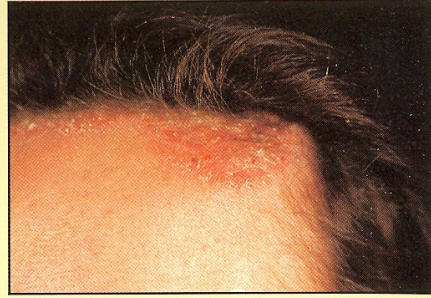

Lupénka

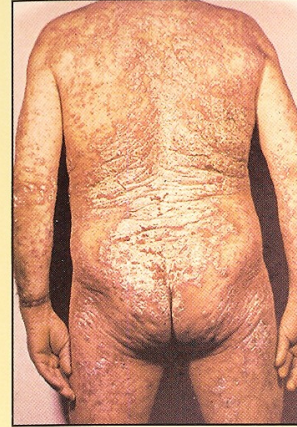
Foto archív redakce

Typická vulgární psoriáza na hřbetu ruky

Seboroická psoriáza na čele

Inveterovaná psoriáza

Ekzematózní psoriáza

Chronická di-
seminovaná
psoriáza

Generalizovaná pustulózní psoriáza
Zumbuschova typu (břicho)

Inverzní psoriáza u diabetičky

Dlaňová psoriáza

Psoriatická erythrodermie

Plantární pustulózní psoriáza Barberova typu

Raritní psoriáza u tříměsíčního kojence

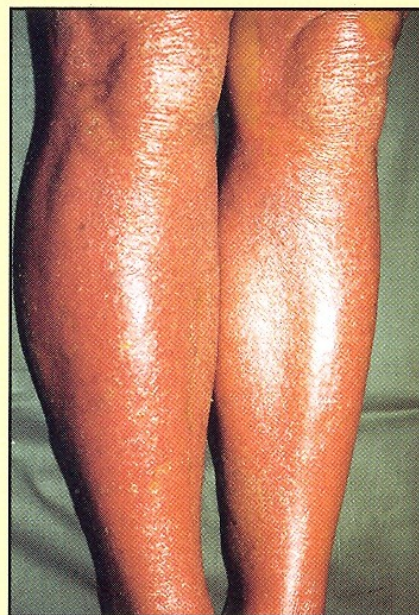

Nehtová psoriáza

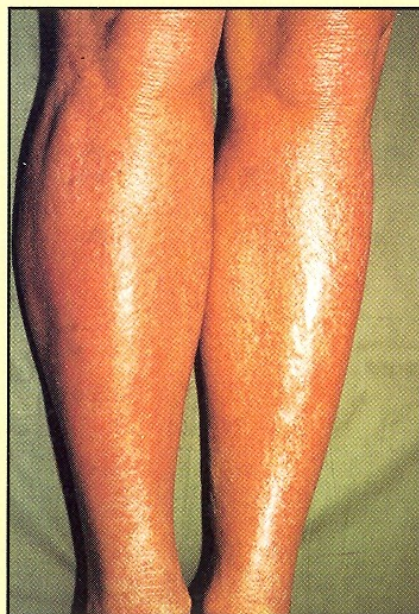
Stav před léčním

Stav před léčním

Tentýž případ
za 4 týdny léčeni

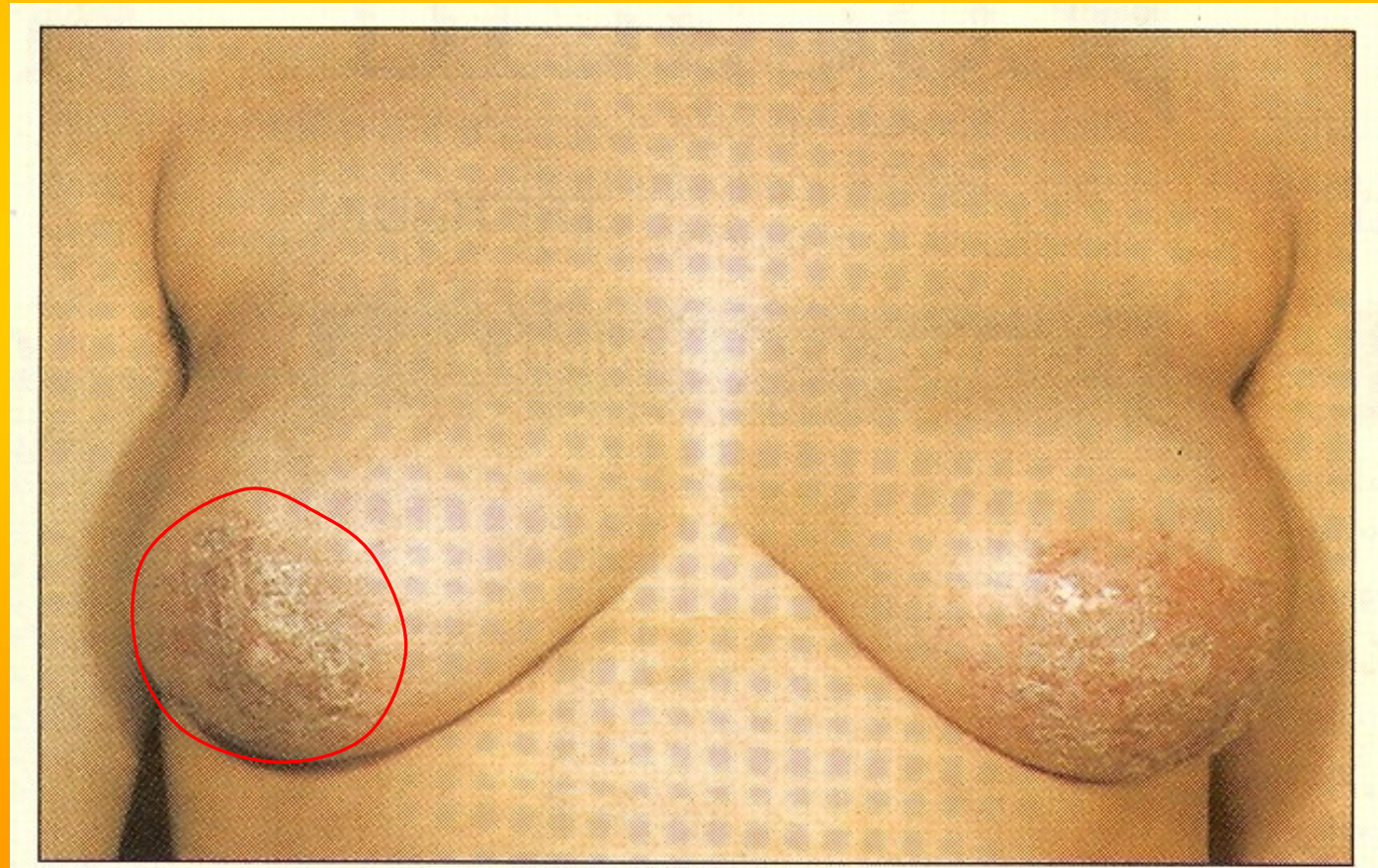

Tentýž případ
za 4 týdny léčeni

Parazitární onemocnění kůže:

svrab

Kožní choroby z poruch krevního oběhu:

- Varixy dolních končetin
- Tromboflebitis
- Flebitis
- Ulcus cruris

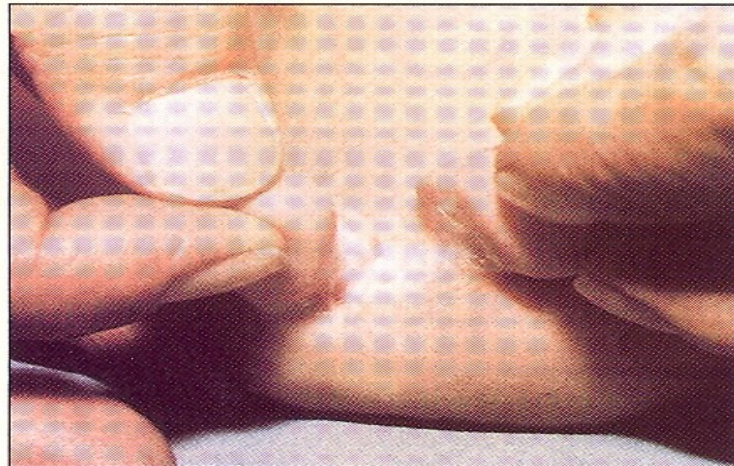
Ulcus cruris:

Mikroangiopatie

Gangréna

Tinea interdigitalis pedis

Dekubitus

◀ Suchých nekrotických ran

◀ Povleklých ran

◀ Granulujících a epithelizujících ran

Pohlavní choroby:

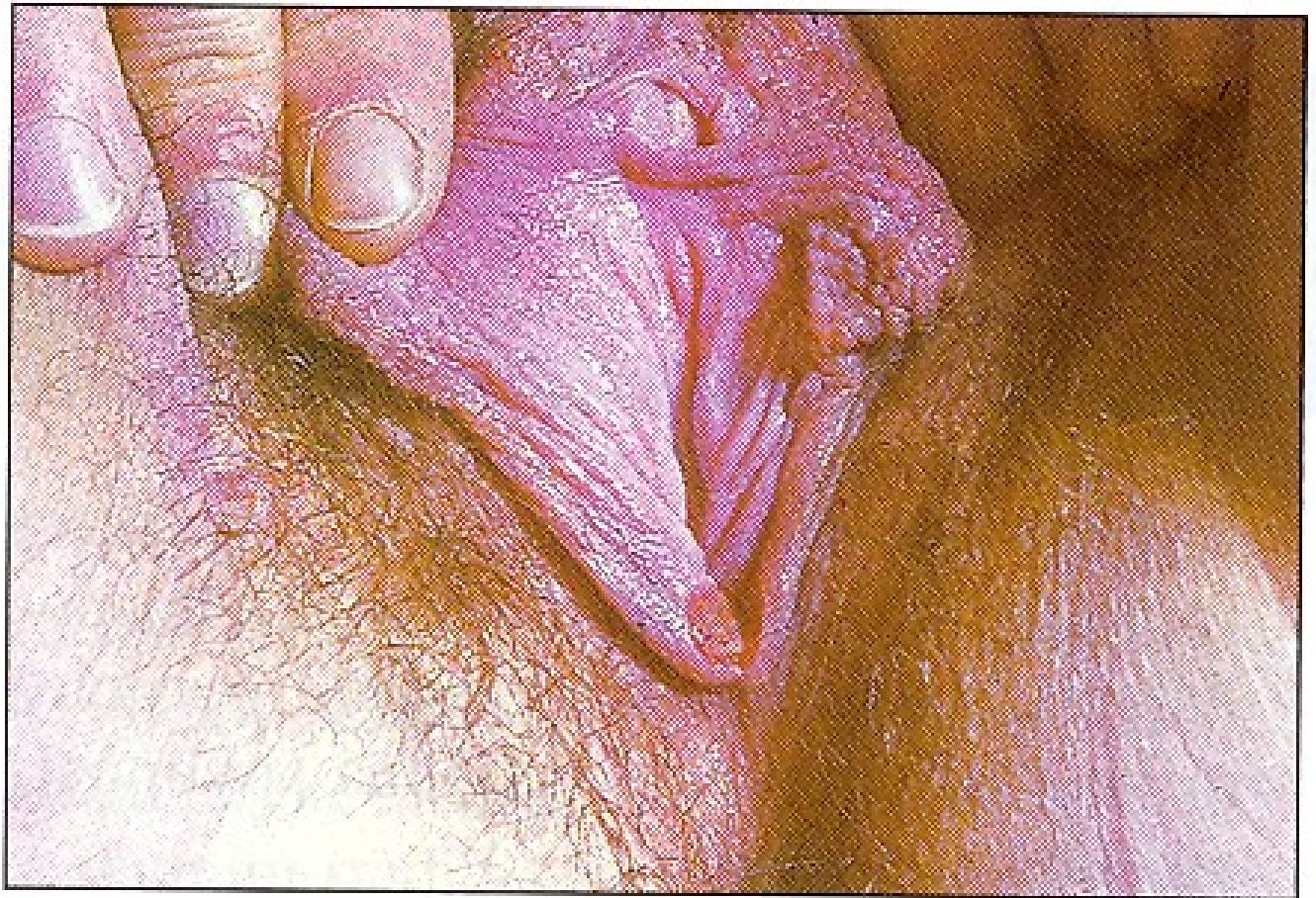
- Přenášejí se pohlavním stykem
- Patří sem pro bohaté a pestré kožní projevy
- Podléhají právním předpisům a povinnému hlášení
- **Patří sem:** syfilis(lues) – příjice
gonorrhoe – kapavka
AIDS

Syphilis:

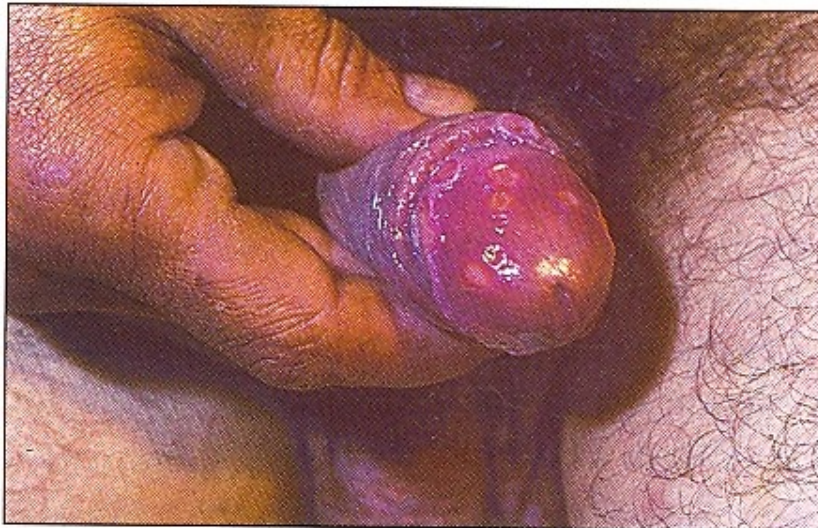
Treponema pallidum, I. stadium

Syphilis:

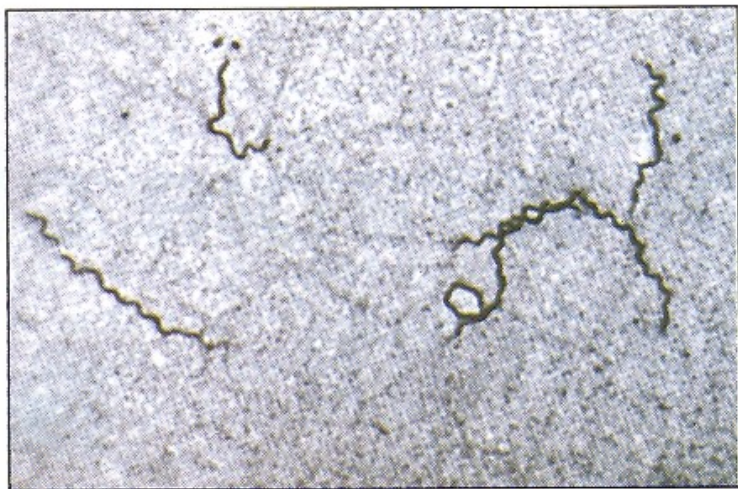

Ulcus durum - vulva, II. stadium

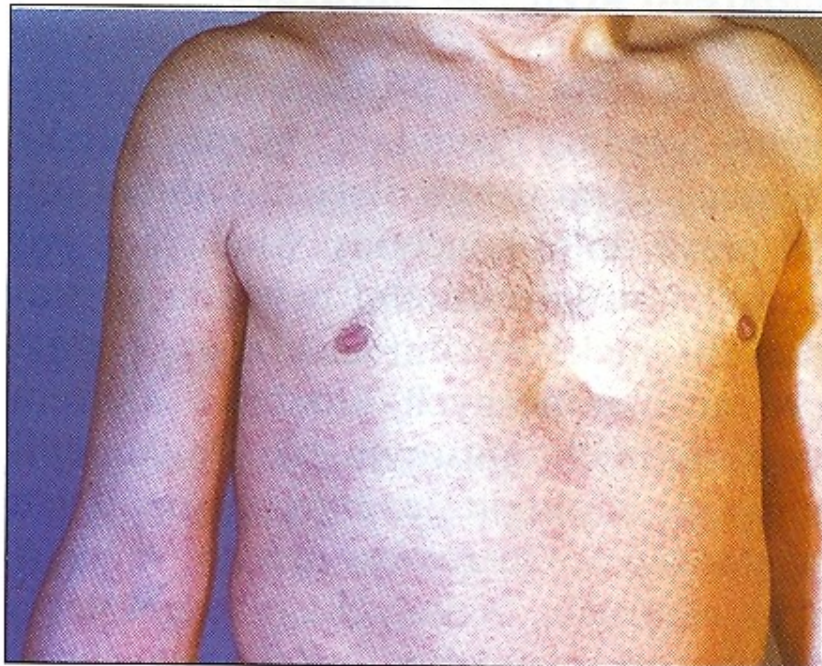
Syphilis:

Secernující plochy, III. stadium

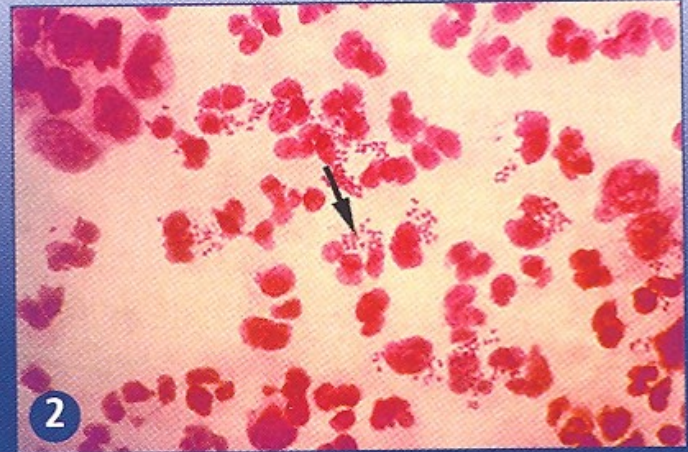
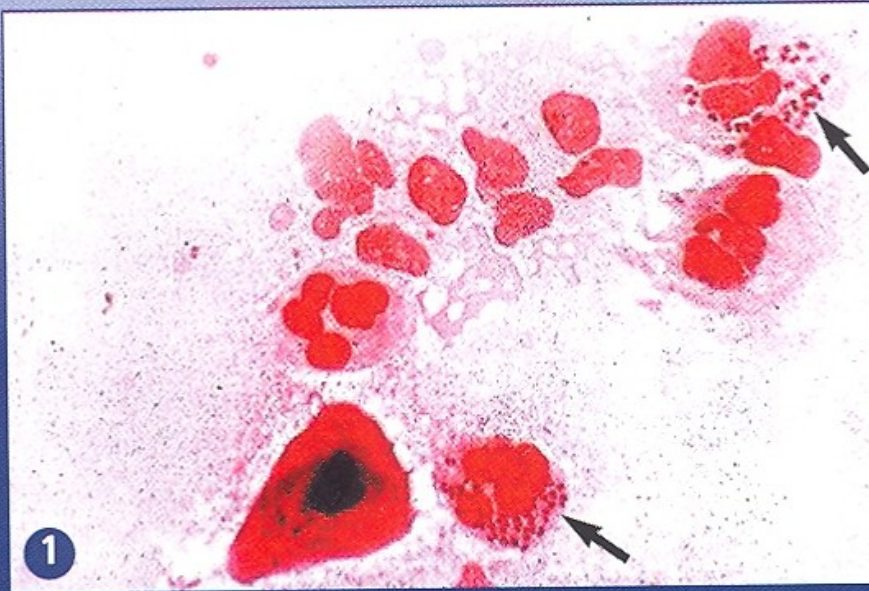

Gumma syphiliticum

Exantém

Gonorrhoe:

obr. 1 Mikroskopický obraz kapavky
– barvení dle Gramma, diplokoky označeny šipkou

obr. 2 *Neisseria gonorrhoeae* Bacterium

obr. 3 Akutní kapavka u muže – genitální forma